

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **M. P.**, zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2017, č. j. KUOK 61902/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 12. 2018, č. j. 72 A 44/2017 - 28,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 12. 2018, č. j. 72 A 44/2017 - 28, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 12. 2018, č. j. 72 A 44/2017 - 28 (dále „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2017, č. j. KUOK 61902/2017 (dále „napadené rozhodnutí“).

[2] **Napadeným rozhodnutím** bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Šternberk ze dne 5. 4. 2017, č. j. MEST 52000/2017, kterým byl žalobce uznán vinným ze správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že jako

provozovatel motorového vozidla v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem, neboť dne 15. 8. 2016 v 7:07 hodin nezjištěný řidič v obci Šternberk na ulici Olomoucká, směr centrum, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, kdy v měřeném úseku byla vozidlu prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy naměřena rychlost 71 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši 3 km/h, byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 68 km/h. Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta 1 500 Kč.

[3] Žalovaný popsal, že žalobce na výzvu ke sdělení totožnosti řidiče uvedl, že se mělo jednat o pana W., který se na výzvu správního orgánu přiznal ke spáchání přestupku. Své jednání však omlouval tím, že se snažil pomoci spolujezdkyni, které se udělalo nevoľno, spěchal proto do nemocnice. Výslovně však odmítl ve věci vypovídat. K následnému podání vysvětlení se uvedená osoba nedostavila. Jelikož se správnímu orgánu prvního stupně nepodařilo ve lhůtě do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, přestupek odložil. Zahájil proto řízení vůči žalobci. Během tohoto řízení zůstal žalobce nečinný. Žalovaný s ohledem na příslušnou právní úpravu proto konstatoval, že byly splněny podmínky pro konstatování naplnění znaků správního deliktu provozovatele motorového vozidla spáchaného žalobcem.

[4] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí **žalobu** ze dne 22. 8. 2017 ke krajskému soudu. Měl za to, že správní orgány dostatečně neprokázaly, že měření proběhlo automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy dle zákona o silničním provozu. Nebylo rovněž doloženo, že měření rychlosti prováděla obecní policie v součinnosti s Policií ČR a že byly splněny příslušné zákonné podmínky pro takové měření např. v podobě označení příslušného úseku informací o měření. Správní orgány se rovněž měly více zabývat tím, zda pořízená fotodokumentace dostatečně prokazuje spáchání správního deliktu. Do správního spisu nadto měla být založena příslušná smlouva o pronájmu rychloměru. Výrok prvostupňového rozhodnutí stěžovatel považuje za nezákonný, protože neobsahuje odkaz na ustanovení § 125e odst. 2 a § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Správní orgán měl rovněž více specifikovat, který odstavec z ustanovení § 10 byl v daném případě porušen. Nebylo rovněž zkoumáno, zda došlo k dopravní nehodě, ačkoli je to podmínkou pro dovození odpovědnosti za správní delikt. Rozpor spatřoval v tom, že předmětné měření bylo úsekové, avšak výrok rozhodnutí poukazuje na konkrétní místo překročení rychlosti. Správní orgán jej poškodil na jeho procesních právech i tím, že jej nezákonně omezil v možnostech placení uložené pokuty. Správní orgán porušil rovněž ustanovení § 125g odst. 2 zákona o silničním provozu, neboť nevedl společné řízení o dalších správních deliktech žalobce. Žalobce spatřoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů rovněž v tom, že neupřesnily znění zákona, podle něhož postupovaly. Samotnou konstrukci správního deliktu provozovatele motorového vozidla považoval stěžovatel za protiústavní. S ohledem na následnou zásadní změnu správního trestání měl za to, že došlo ke změně koncepce a že nově je odpovědnost provozovatele vozidla založena na zavinění, které však v projednávané věci nebylo zkoumáno. Správní orgány se nadto měly více zabývat tvrzením pana W., že jel rychleji

pokračování

z důvodu krajní nouze. Poukazoval dále na to, že až ve výroku rozhodnutí byl upřesněn předmět řízení, aniž by o této skutečnosti byl žalobce předtím jakkoli informován. Žalobce v neposlední řadě namítal, že se správní orgány měly podrobněji zabývat materiální stránkou předmětného protiprávního jednání.

[5] Krajský soud v odůvodnění **napadeného rozsudku** konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů v dané věci nejsou nepřezkoumatelná, neboť ve svém souhrnu se zabývají všemi podstatnými skutečnostmi pro danou věc. Výrok prvostupňového rozhodnutí je podle soudu určitý, neboť je zjevné, co bylo žalobci vytýkáno, zvláště když obsahuje citaci ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 201/2017 uvedl, že skutková podstata správního deliktu provozovatele motorového vozidla není ani po 1. 7. 2017 vystavěna na zavinění. Za dostačující považoval soud to, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že v předmětné věci nedošlo k dopravní nehodě, zvláště když v průběhu řízení nebyla jakákoli pochybnost o splnění této podmínky. Krajský soud přitom měl za to, že není povinností správních orgánů uvádět splnění této negativní podmínky ve výroku rozhodnutí. Ohledně povinnosti obecní policie informovat veřejnost o zřízení stálého automatického technického systému soud uvedl, že zákon přesně nestanoví, jakým způsobem se tak má stát. Jakým způsobem došlo ke zveřejnění, správní orgány znají ze své úřední činnosti, proto v tomto směru nemusely provádět příslušné dokazování, pokud toto účastník řízení v průběhu správního řízení nezpochybnil. Soud přitom poukázal na to, že o povinnosti jet rychlostí 50 km/h je řidič informován již vjetím na území obce. Soudu bylo rovněž z jeho rozhodovací činnosti známo, že předmětné měřicí zařízení je automatizovaným technickým prostředkem. Byly proto splněny podmínky obsažené v ustanovení § 79a zákona o silničním provozu. S ohledem na obsah pořízené fotodokumentace a její kvalitu měl soud za to, že z ní mohly správní orgány bez jakýchkoli obtíží vycházet. Pokud jde o smlouvy o nájmu rychloměru a její dodatky, soud souhlasil s tím, že ty nejsou součástí správního spisu; tyto smlouvy jsou zveřejněny na webových stránkách. K podkladům rozhodnutí a dokazování provedenému mimo ústní jednání se žalobce mohl vyjádřit, což však neučinil. Tím, že správní orgán žalobce informoval o nejběžnějších způsobech platby pokuty, do jeho procesních práv nezasáhl. Správní orgány nebyly povinny vést společné správní řízení, neboť tu nebyl žádný jiný správní delikt žalobce. S tvrzeními údajného řidiče pana W. se správní orgány vypořádaly, neboť pana W. odmítl v dané věci vypovídat. Správní orgány rovněž uvedly, že jednání řidiče naplnilo materiální znaky přestupku. Místo spáchání přestupku bylo s ohledem na obsah správního spisu dostatečně doloženo. Ve vztahu k námitce neústavnosti předmětné právní úpravy soud odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/16. Soud sice vytknul správním orgánům, že nedostatečně citovaly znění příslušných předpisů, avšak to s ohledem na obsah rozhodnutí nemůže doložit nezákonnost napadeného rozhodnutí.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost ze dne 15. 1. 2019. V podání ze dne 14. 2. 2019 stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že ve věci podal návrh na povolení obnovy řízení. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 107/2018 se totiž dozvěděl, že měření v obci **Šternberk probíhalo v inkriminované době nezákonně, neboť na uložených pokutách měl ekonomický zájem**

vlastník rychloměru. Žádal proto o zapůjčení správního spisu žalovanému k provedení dalších úkonů. Pokud nedojde ke zrušení napadených rozhodnutí, požadoval, aby skutečnost, že měření bylo nezákonné, zohlednil alespoň Nejvyšší správní soud, byť stěžovatel tuto námitku nevznesl v žalobním řízení. V neposlední řadě stěžovatel navrhoval přerušení řízení o kasační stížnosti.

[7] Nejvyšší správní soud na základě podání ze dne 14. 2. 2019 zapůjčil správní spis žalovanému s výzvou, aby jej informoval o jeho dalším postupu. Podáním ze dne 20. 5. 2019 žalovaný Nejvyšší správní soud informoval o tom, že žádost o obnovu řízení byla žalovaným zamítnuta; odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo Ministerstvem dopravy zamítnuto rozhodnutím ze dne 7. 5. 2019.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínky řízení obsažené v ustanovení § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

[10] K procesní situaci Nejvyšší správní soud uvádí, že po obdržení vyjádření žalovaného ze dne 20. 5. 2019 se rozhodl ve věci s ohledem na procesní ekonomii a rychlost řízení rozhodnout, aniž by předmětné vyjádření zasílal stěžovateli. Z jeho obsahu totiž nevyplývají žádné skutečnosti, které by stěžovatel neznal, neboť pouze popisuje průběh řízení vztahujícího se k jeho návrhu na obnovu řízení (v režimu správního řádu). Nejvyšší správní soud rovněž nemá za to, že by měl účastníky řízení vyzývat k jakékoli další procesní aktivitě. Stěžovatel byl vyzván usnesením zdejšího soudu ze dne 25. 1. 2019, č. j. 6 As 8/2019 – 18, k doplnění kasační stížnosti o argumentaci naplňující ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s.; usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 5. 2. 2019. Lhůta k doplnění kasační argumentace dle ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. tak stěžovateli uplynula dne 5. 3. 2019. Nejvyšší správní soud přitom má za to, že s ohledem na vývoj situace v podobě nevyhovění návrhu stěžovatele na obnovu řízení je způsobilým doplněním kasační argumentace podání stěžovatele ze dne 14. 2. 2019; ostatně to vyplývá při materiálním posouzení i z jeho obsahu, kdy stěžovatel Nejvyšší správní soud vyzývá ke zohlednění jeho předchozího rozhodnutí, podle kterého je měření rychlosti ve Šternberku nezákonné a důkazní prostředky z něj získané procesně nepoužitelné. Materiálně je proto možné podání ze dne 14. 2. 2019 vyhodnotit jako doplnění kasační argumentace stěžovatele.

[11] Jakkoliv musí Nejvyšší správní soud podání stěžovatele ze dne 14. 2. 2019 vyhodnotit jako nepřípustné ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., resp. § 109 odst. 5 s. ř. s., neboť obsahuje zcela novou skutkovou a právní argumentaci, kterou neuplatnil před krajským soudem, nemůže ponechat bez povšimnutí skutečnost, že v době rozhodování krajského soudu v nyní posuzované věci již rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn.

pokračování

10 As 107/2018, jehož právní závěry mohly podstatně ovlivnit rozhodnutí ve věci, již existovalo. Odkazovaným rozsudkem byl posuzován obdobný delikt provozovatele vozidla, k němuž došlo ve stejné obci, ve zhruba stejné době a nelze vyloučit, že šlo i o obdobné okolnosti, za nichž proběhlo předmětné měření rychlosti vozidla stěžovatele. V označeném rozsudku bylo shledáno, že měření rychlosti v obci Šternberk probíhalo v inkriminované době nezákonně, neboť na uložených pokutách měl ekonomický zájem vlastník rychloměru. Stěžovatel se přitom v žalobě mj. dovolával skutečnosti, že do správního spisu měla být založena příslušná smlouva o pronájmu rychloměru. Krajský soud k tomu toliko konstatoval, že předmětná smlouva je dostupná na webu. Nejvyšší správní soud přitom má za to, že kdyby krajský soud při svém rozhodování zohlednil existenci a také závěry rozsudku sp. zn. 10 As 107/2018 (k čemuž podle názoru v nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 1. 2016, sp. zn. II. ÚS 2732/15 přihlédnout měl), potom by ve spojení s vypořádáním žalobní námitky stran nájemní smlouvy také provedl příslušné dokazování.

[12] Nejvyšší správní soud je tedy názoru, že pokud zde existuje rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které ke zřejmě totožnému typu měření probíhajícímu ve Šternberku uvedlo, že je nezákonné a důkazní prostředky takto získané jsou v řízení o správním deliktu nepoužitelné, je nutné tam uvedené závěry aplikovat i na obdobný případ, byť by v něm stěžovatel neuplatnil v žalobním řízení včas obdobnou žalobní námitku.

[13] S ohledem na výše uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že dosavadní závěry krajského soudu nemohou obstát, a že je tudíž nutné napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Vzhledem k tomu, že se krajský soud v předcházejícím řízení řádně nevypořádal se shora uvedenou žalobní námitkou, zatížil svůj rozsudek vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[15] V tomto dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) a rozhodne v něm rovněž dle § 110 odst. 2 s. ř. s. o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu